

Hlášení akutních chabých paréz v ČR

Jana Košťálová, Michaela Kalinová, SZÚ

Hlášení AChP dle WHO

- Sledování případů AChP pro vyloučení polia v rámci WHO programu: „**Globální eradikace poliomyelitidy**“;
- **Akutní chabá paréza (AChP)** = náhle vzniklá ochablost svalů, nejčastěji končetin, periferní obrna bez přítomnosti spasticity, snížené nebo chybějící šlachové reflexy, bez ztráty sensorických a kognitivních funkcí;
- **WHO definice AChP** = každý případ akutní chabé parézy vč. G-B syndromu u dětí do 15 let věku (tj. 0-14 let vč.) kromě paréz n. facialis a každý př. susp. poliomyelitidy u osob bez ohledu na věk;
- V případě, že se u pacienta do 15. roku věku (0-14 let) objeví AChP, je nutné provést odběr stolice - **2 vzorky v intervalu nejméně 24-48 hodin během 14 dnů po začátku parézy**; transport ihned při 4-8 st.C, jinak zmrazit na minus 15-25 C a do 14 dnů odvézt ve zmraženém stavu;
- Pro dg. polio/enterovirové etiologie je zásadní **výsledek virologického vyšetření** stolic pacienta v NRL;
- **NEGATIVNÍ VÝSLEDEK VIROLOGICKÉHO VYŠETŘENÍ NENÍ ARGUMENTEM PRO NEVYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU !**
- WHO pokládá kvalitní surveillance AChP za základ průkazu nepřítomnosti polioviru divokého i od vakcinačního kmene derivovaného;
- **Výsledky celorepublikové aktivní surveillance AChP jsou týdně (včetně nulových hlášení) a výročně vykazovány do WHO/EURO, prostřednictvím systému WIISE (WHO Immunization Information System).**

AFP surveillance case-based data

API [Grid icon] [Download icon] [Refresh icon] [Close icon]

Main table for AFP surveillance case-based data

EURO

46 columns selected

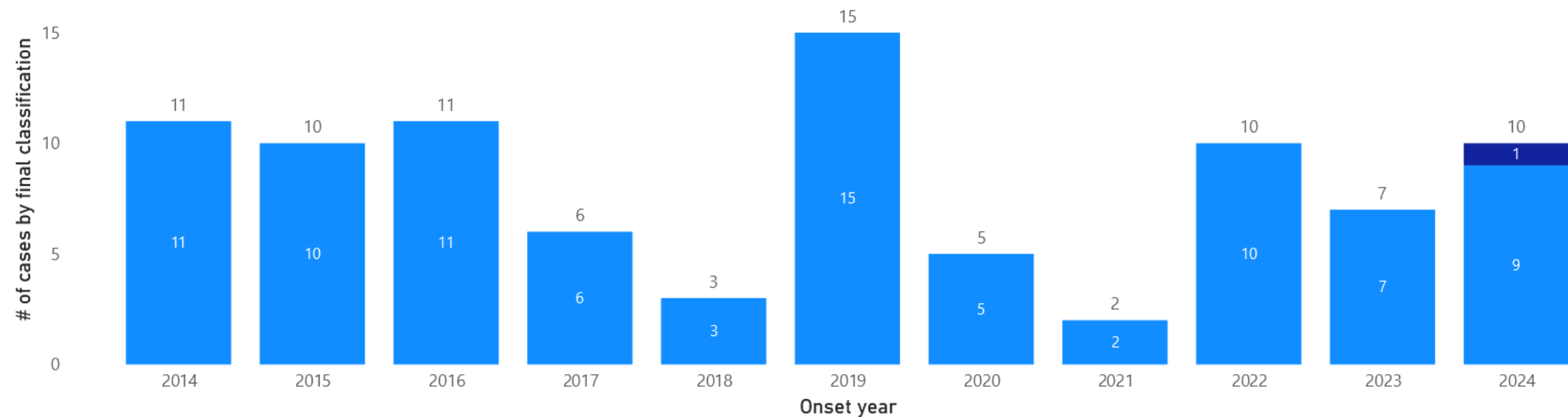
Empty columns System columns

COUNTRY	CASE_ID	Admin1 ...	Admin2 ...	ONSE...	ONSET_DA...	GENDER	BIRTH_DATE	AGE_YE...	AGE_M...	DOSES_...	DOSES_...	DOSE
CZE	CZ008003002	CZECHIA/MC	CZECHIA/MC	2024	2024-06-19	MALE	2021-09-27	2	-	-	-	3
CZE	CZ002002001	CZECHIA/ST	CZECHIA/ST	2024	2024-04-02	FEMALE	2010-02-01	14	-	0	0	6
CZE	CZ002010006	CZECHIA/ST		2024	2024-07-20	MALE	2020-02-28	4	-	-	-	3
CZE	CZ005001004	CZECHIA/LIE	CZECHIA/LIE	2024	2024-06-30	FEMALE	2021-02-02	3	-	-	-	3
CZE	CZ005004005	CZECHIA/LIE	CZECHIA/LIE	2024	2024-07-25	MALE	2011-04-06	13	-	-	-	6
CZE	CZ002003003	CZECHIA/ST	CZECHIA/ST	2024	2024-07-13	MALE	2015-09-02	9	-	-	-	4
CZE	CZ005006006	CZECHIA/ÚS	CZECHIA/ÚS	2023	2023-06-19	MALE	2015-08-15	7	-	0	0	4
CZE	CZ007005003	CZECHIA/ZL	CZECHIA/ZL	2023	2023-05-16	FEMALE	2014-08-10	8	-	0	0	4
CZE	CZ003006004	CZECHIA/JIH	CZECHIA/JIH	2023	2023-05-13	FEMALE	2017-03-22	6	-	0	0	3
CZE	CZ003002001	CZECHIA/JIH	CZECHIA/JIH	2023	2023-02-05	FEMALE	2019-03-26	3	-	0	0	3
CZE	CZ002007007	CZECHIA/ST	CZECHIA/ST	2023	2023-10-06	MALE	2009-01-04	14	-	0	0	5
CZE	CZ007005002	CZECHIA/ZL	CZECHIA/ZL	2023	2023-03-24	FEMALE	2014-01-04	9	-	0	0	3
CZE	CZ008003005	CZECHIA/MC	CZECHIA/MC	2023	2023-06-20	MALE	2019-10-02	3	-	0	0	3
CZE	CZ001003003	CZECHIA/PR	CZECHIA/PR	2022	2022-07-03	FEMALE	2014-03-16	8	-	0	0	-
CZE	CZ002003004	CZECHIA/ST	CZECHIA/ST	2022	2022-08-30	MALE	2010-02-23	12	-	0	0	-
CZE	CZ001004005	CZECHIA/PR	CZECHIA/PR	2022	2022-10-03	MALE	2014-09-25	8	-	0	0	-

Hlášení AChP do WHO

Final Classification of Cases by Onset Year

Final classification ● Discarded ● Pending

Zdroj WHO/EURO:

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiY2U3ODg2NjltMTlhNi00OGYzLTg1MjMtM2Y0YTAyZDBkNjc1IiwidCI6ImY2MTBjMGI3LWJkMjQtNGIzOS04MTBiLTNkYzI4MGFmYjU5MCIslmMiOjh9>

Vývoj počtu případů ACHP v ČR v letech 2019-2024

*K datu 4.11.2024

Hlášení AChP do SZÚ

<https://szu.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/p/poliomyelitida/poliomyelitis-hlaseni-akutnich-chabych-parez-v-cr/>

- ✓ **Dotazník pro jednotlivý případ AChP podle požadavků SZO/EURO (od roku 2008)**
- ✓ **Kódy pro AChP/Polio dotazník k jednotlivým případům podle požadavků SZO/EURO (od roku 2008)**
- ✓ **Seznam klinických diagnóz podle mezinárodní klasifikace nemocí (ICD)**

Dotazník zasílat na e-mail: epidem@szu.cz,

případně jana.kostalova@szu.cz, michaela.kalinova@szu.cz.

The screenshot shows a webpage from the State Health Institute (SZÚ) with the following content:

- Navigation menu:** SZÚ, Témata zdraví a bezpečnosti, Odborné centra a pracoviště, Pracovní orgány MZ ČR, Věda, výzkum, vzdělávání, Projekty, Publikace - Data, Kolonky, Služby, Kontakt.
- Page Title:** Poliomyelitida (přenosná dětská obrna)
- Section:** Poliomyelitis, hlášení akutních chabých paréz v ČR
- Text:**

Jako každý rok upozorňujeme na opakovaně publikované materiály týkající se hlášení případů akutních chabých paréz v České republice, které jsou součástí pravidelného ročního hlášení do WHO. Vzhledem k aktuální epidemiologické situaci upozorňujeme na povinnost hlášení jednotlivých případů akutních chabých paréz u dětí do 15 let věku. Pro více věštejte prosím publikování WHO/EURO, které jsou specifikovány v článku. Aktuální materiály pro jednotlivé vykazované případy akutních chabých paréz: [Jiří Čížek, Pavel Kratoch, ZPŘÁVY EPIDEMIOLOGIE A MIKROBIOLOGIE SZÚ, PRAHA 2009, 2010, 2011, 2012](#)

Pro hlášení prosím použijte tyto materiály:

 - Dotazník pro jednotlivý případ AChP podle požadavků SZO/EURO (od roku 2008) [Dotazník AChP](#)
 - Kódy pro AChP/Polio dotazník k jednotlivým případům podle požadavků SZO/EURO (od roku 2008) [Kódy pro AChP dotazník](#)
 - Seznam klinických diagnóz podle mezinárodní klasifikace nemocí (ICD) [AChP seznam.dj](#)

Dotazník posílejte na následující e-mail: epidem@szu.cz, případně jana.kostalova@szu.cz, michaela.kalinova@szu.cz

V poslední době se osvědčilo zasílání dotazníku prostřednictvím pošty ISIN (GDPR)

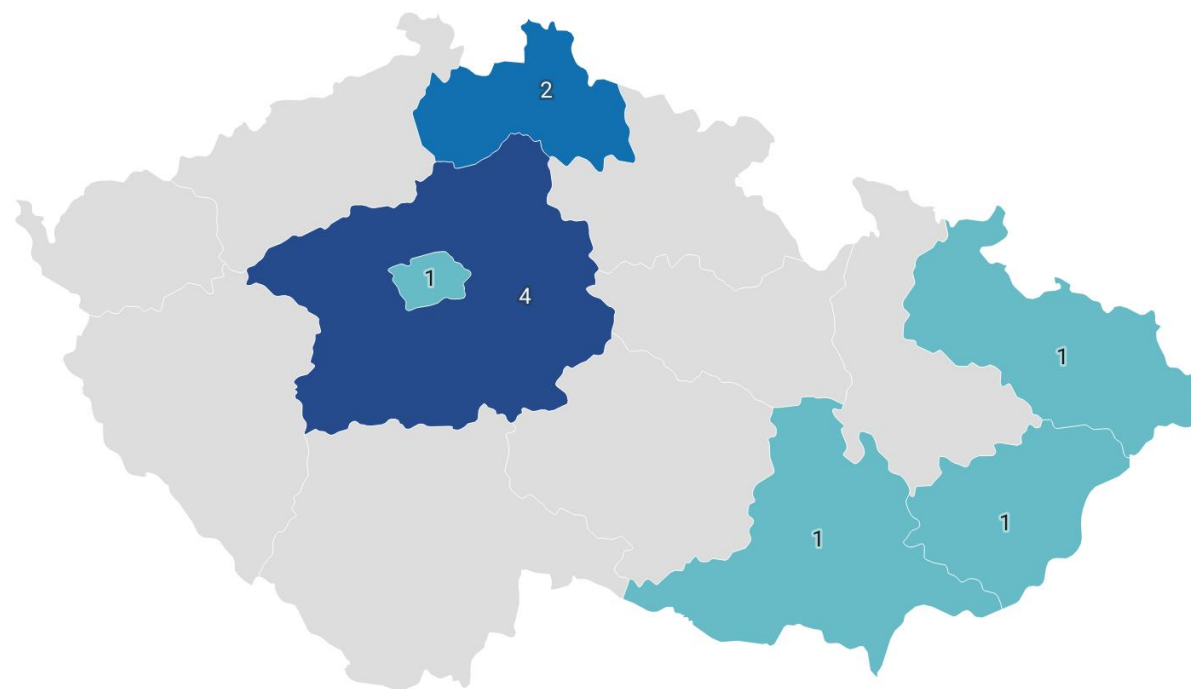
Dotazník pro jednotlivý případ ACHP podle požadavků
SZO/EURO (rok 2008)

Příjmení a jméno [1]	Kraj [2]	Okres [3]	Pohlaví [4]	Datum [5] narození [6]	Věk v letech [7]
Datum [5] zač. paréz [8]	OPV rout. [9]	OPV supp. [10]	Data [5]		
			Posl. OPV [11]	Hlášení [12]	Vyšetření [13]
Data [5]		Lokalizace paréz [16]	Teplota při zač. paréz [17]	Rychlý rozvoj paréz [18]	Asymetrie paréz [19]
1. stolice [14]	2. stolice [15]				
Datum [5] dalšího klinického vyšetření [20]	Vyšetření po 60 dnech [21]		Laboratorní číslo protokolu pro 1. stolici [22]		
Laboratorní výsledky				Finální klasifikace [25]	Klinická diagnóza [26]
P1 [23]	P2 [23]	P3 [23]	P4 [24]		
Prioritní vyšetření [27]	Komentář [28]	IPV [29]		Asseptická meningitida [30]	
		Počet dávek	Datum posl. dávky		

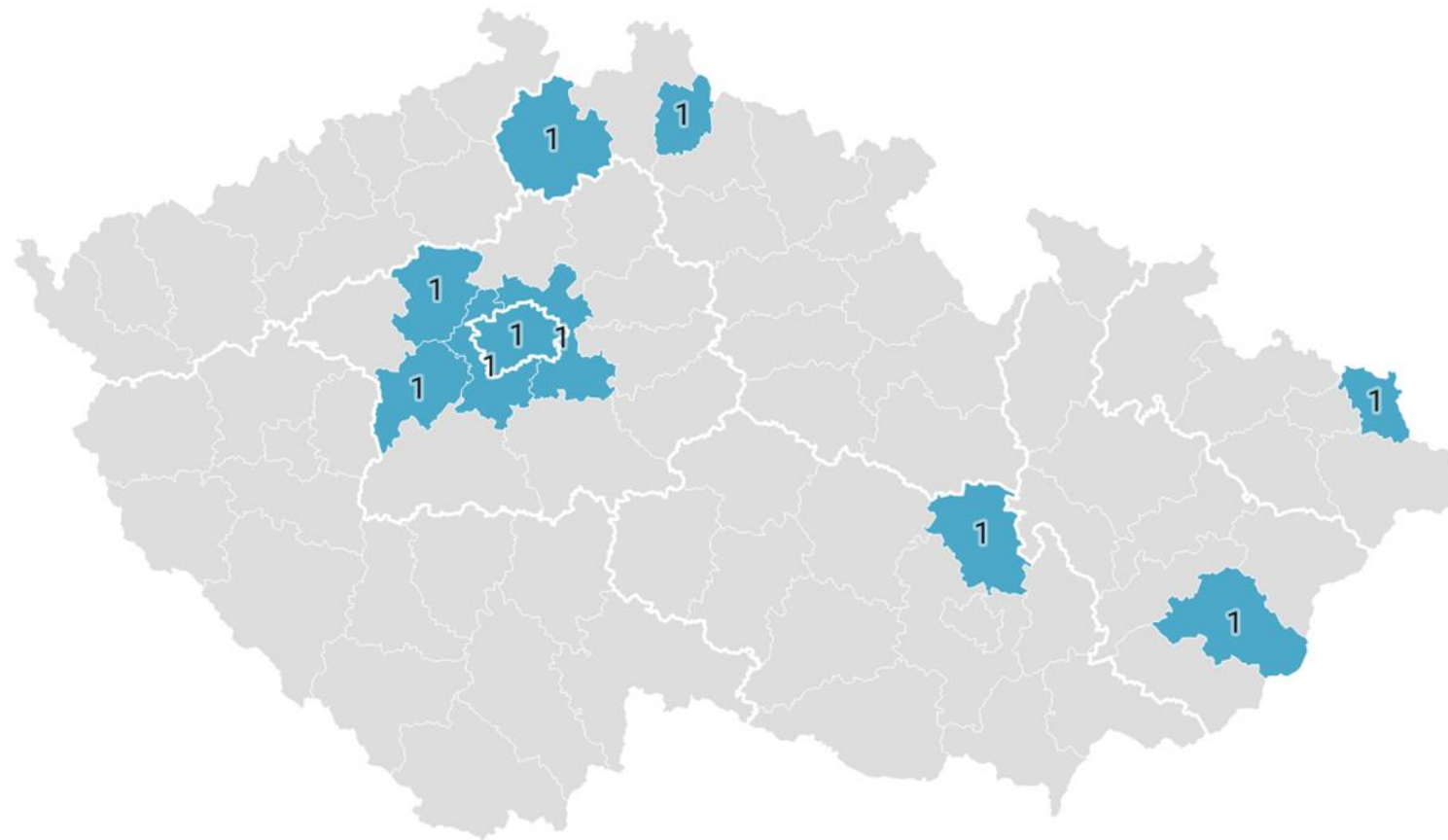
AChP v roce 2024 (do 4.11. 2024)

Hlášené AChP v roce 2024

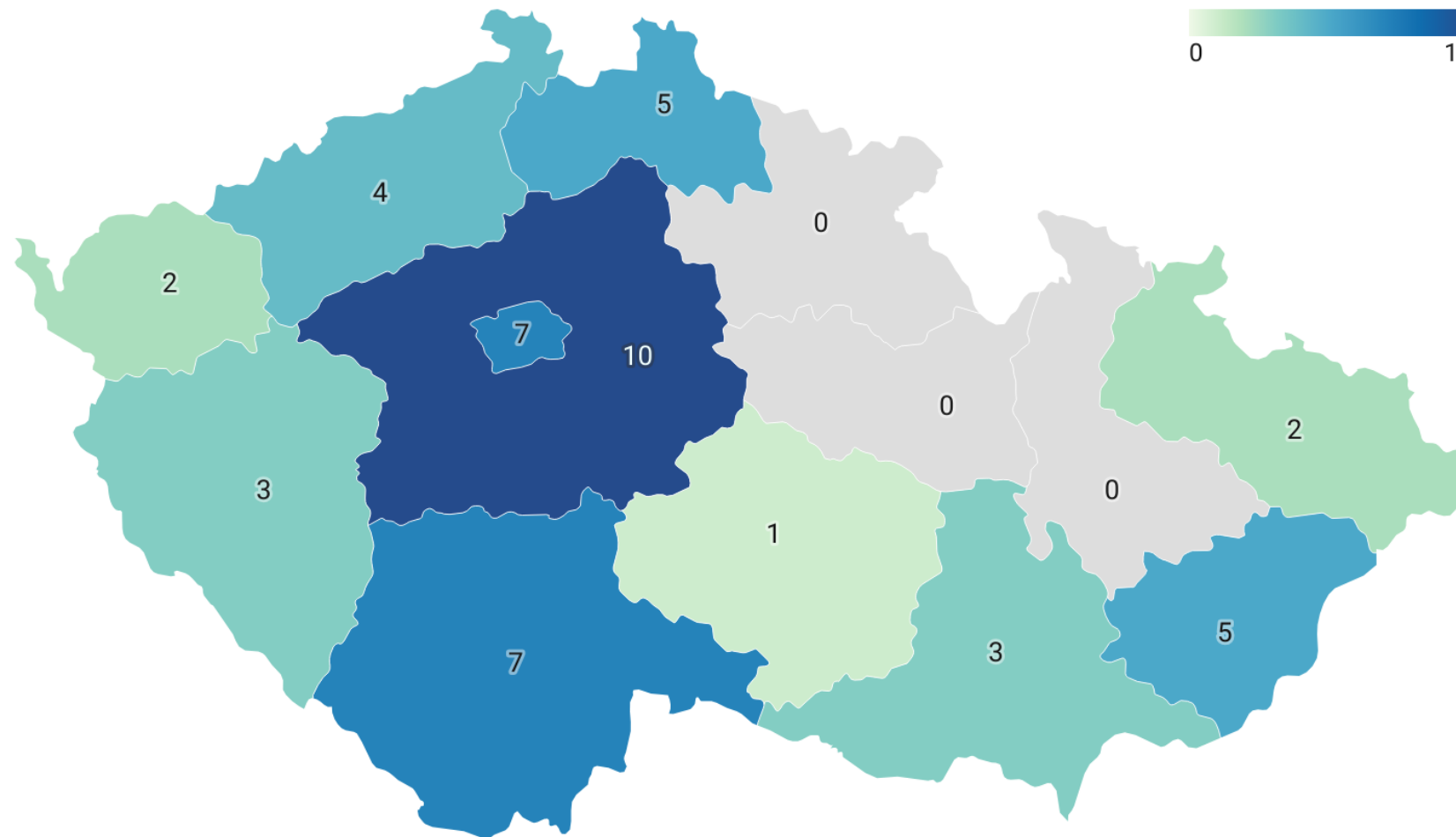
Počet případů

AChP podle okresů, 2024 (do 4.11.2024)

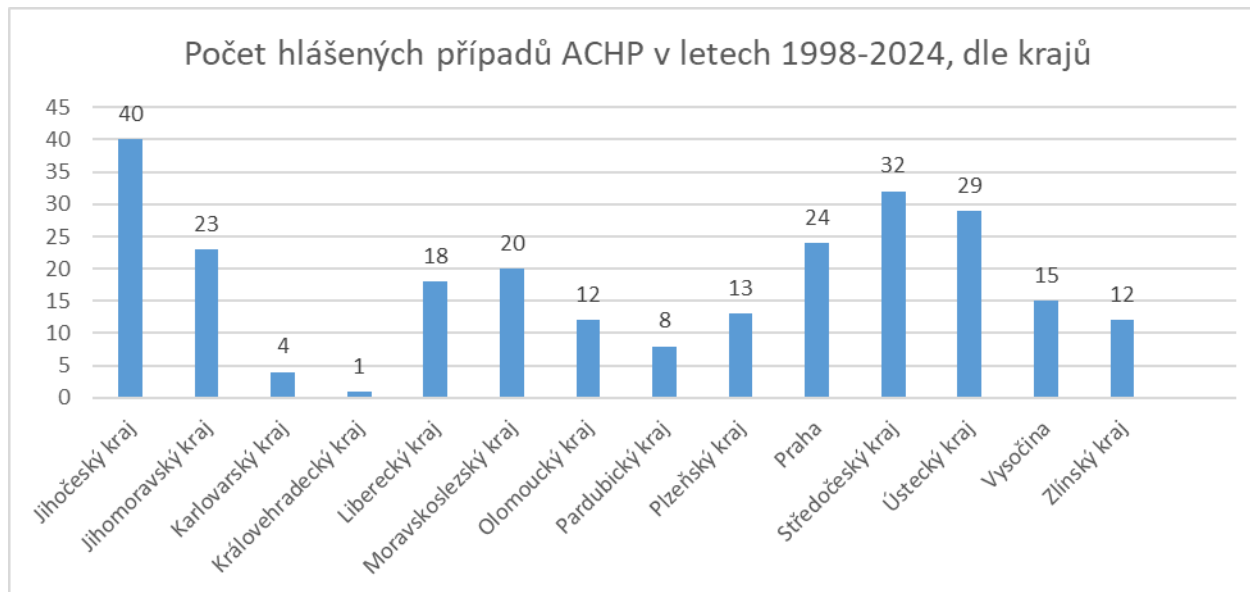

Hlášené ACHP v letech 2019 - 2024

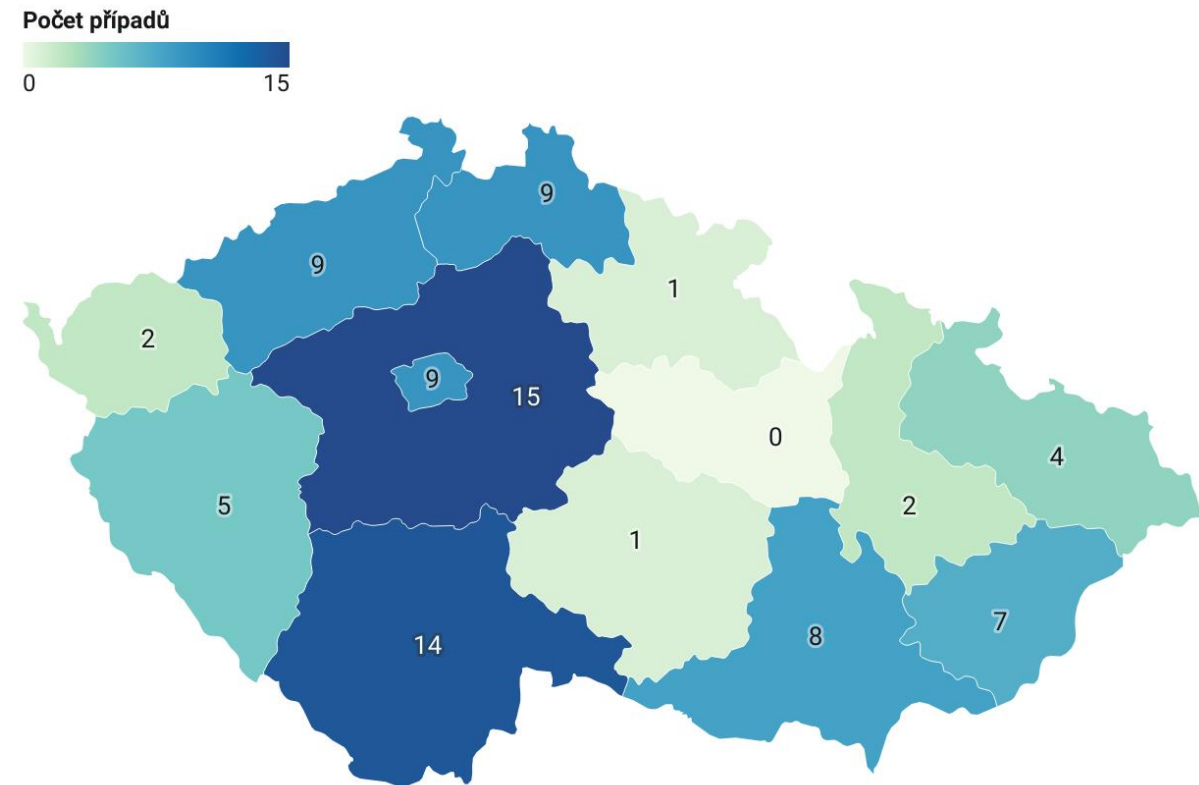

*K datu 4.11.2024

Hlášené případy ACHP v letech 1998 – 2024 (do 4.11.)

Hlášené případy ACHP v letech 2014 - 2024, dle krajů ČR

Nejčastější diagnózy hlášené u AChP v ČR

Dg. hlášené v letech 2023 a 2024:

10x polyradikuloneuritis /G-B sy/ Landry sy;

3x jiná specifická neurologická onemocnění (např. RS)

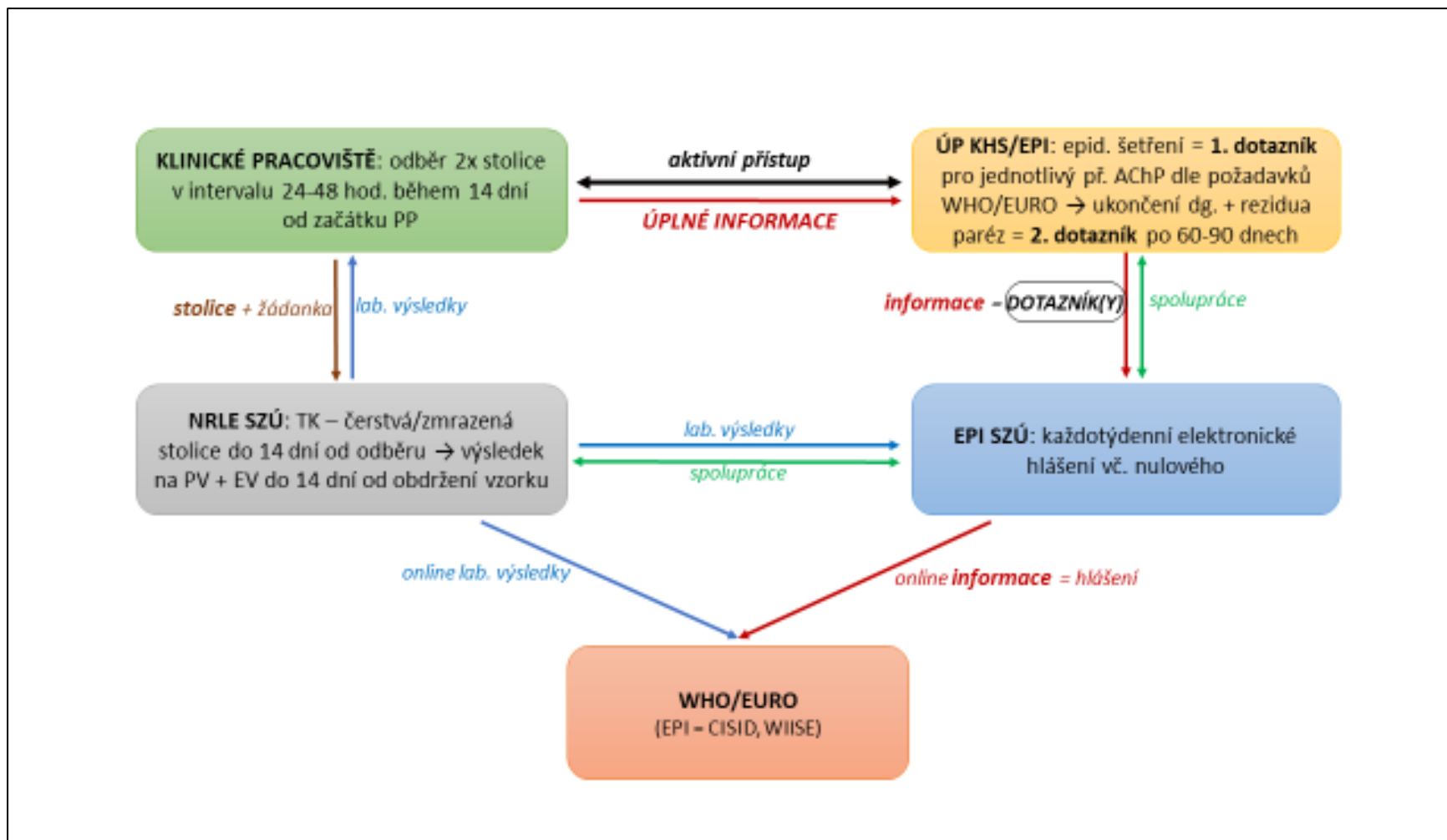
- paréza neznámé etiologie nebo s neurčenou diagnózou
- transversální myelitis
- traumatická neuropatie
- periferní neuropatie v důsledku infekce (difterie, borelióza, infekce virem středoevropské klíšťové encefalitidy) nebo intoxikace (hadí uštknutí, těžké kovy, insekticidy)
- systémové nebo metabolické onemocnění, onemocnění svalů nebo kostí

Z výčtu výše uvedených diagnóz vyplývá, že pacienti bývají hospitalizováni především na odděleních infekčních, pediatrických a neurologických.

Vedoucí těchto (případně dalších) oddělení by měli neprodleně informovat epidemiologická oddělení příslušných KHS o příjmu dětského pacienta s AChP. Současně je od epidemiologů požadován aktivní přístup při vyhledávání případů AChP.

Příslušný pracovník KHS zahájí u pacienta s AChP epidemiologické šetření podle požadavků WHO.

Algoritmus hlášení AChP – optimální postup

Způsob odběru a zaslání materiálu do NRLE:

Kontakt: Národní referenční laboratoř pro enteroviry, Státní zdravotní ústav, CEM, Šrobárova 49/48, 100 00 Praha 10, vedoucí: MUDr. Petra Rainetová, tel. 267082333

Vzorek: 4-8 gramů stolice (cca velikosti nehtu na palci) odebraných in toto nebo rektální rourkou vložit do čistého kontejneru se šroubovacím uzávěrem (vzorky stolice od dětí se dají získat z plenek, případně z nočníku).

Pokud vzorky stolic nejsou okamžitě odvezeny do NRLE (při teplotě 4-8 °C), je nutné je zmrazit a do NRLE odvézt do 14 dnů ve zmraženém stavu.

Výsledky jsou zaslány do 14 dnů od obdržení vzorku.

Vyšetření na polioviry a další enteroviry je bezplatné.

Virologická vyšetření v souvislosti na podezření na AChP musí být prováděna v NRL, akreditované každoročně komisí WHO, aby vzorky i protokoly byly k dispozici při kontrole této komise.

<https://szu.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/p/poliomyelitida/poliomyelitis-hlaseni-akutnich-chabych-parez-v-cr/>

Závěr

Pozitiva:

Výborná spolupráce terénních epidemiologů se SZÚ (EPI a NRL)

Cíl:

Větší zapojení klinických pracovišť, letos se daří

Děkuji za pozornost